

‘Alles concentreert zich op de Randstad’

Op 20 maart is het zover. Dan zijn de Provinciale Statenverkiezingen. Als opwarmer houdt *Dagblad van het Noorden* op 6 maart een verkiezingsdebat rond brandende vraagstukken. Vandaag de aftrap: de brain-drain, ofwel het vertrek van beter opgeleiden uit Drentse krimpregio's.

Schaarste aan technisch personeel baart de technische Emmmer industrie zorgen. FOTO ARCHIEF BOUDEWIJN BENTING

JAAP VAN BRUMMELEN

Ben Feringa kan er model voor staan. Geboren en getogen in grensdorp Barger-Compascuum, afgestudeerd in Groningen en in diezelfde stad gesetteld als hoogleraar. De Nobelprijswinnaar vertegenwoordigt een grote categorie studenten. Wie denkt dat de doorsnee in het Noorden opgegroeide student linea recta richting Randstad verhuist zodra hij zijn bul op zak heeft, slaat de plank mis. Onderzoek van Jouke van Dijk, hoogleraar regionaal arbeidsmarktbeleid Rijksuniversiteit Groningen, wees uit dat het gros van de hoger opgeleiden zijn kansen verzilvert in de noordelijke stedelijke gebieden.

De stad Groningen met omliggende dorpen en de kop van Drenthe zijn favoriete woonbestemmingen. Krimpregio's in de grensstreek daarentegen zijn beduidend minder populair. Waar onder impuls van Philips in Drachten een dependance van de Rijksuniversiteit Groningen voor techniektaent wordt geopend,

geeft Emmen – toch de grootste industriekern van het Noorden – niet thuis. De vraag rijst: hebben ze de slag gemist in Zuidoost-Drenthe? „Dat kan ik niet overzien”, zegt Yvonne Turenhout, directeur-bestuurder van CMO STAMM, Sociaal Planbureau Groningen en Trendbureau Drenthe. „Maar waar in Emmen de nadruk vooral lag op maakindus-

Gezienes Evenhuis

trie, heeft de decennialange vervlochtenheid van een innovatieve wereldspeler als Philips met Drachten waarschijnlijk een rol gespeeld.”

Bestaat er eigenlijk wel een magnetische aantrekkingskracht voor hoogwaardige werkgelegenheid in een krimpgevoelige regio als Emmen? Nee, zegt Gezienes Evenhuis, oud-wethouder van de gemeente Emmen met onder meer economie en onderwijs in zijn portefeuille. „Alles concentreert zich op de Randstad. Dat is de tendens. Spreiding van diensten, waar Emmen ooit de komst van de Topografische Dienst en de Belastingdienst aan te danken had, is niet meer aan de orde. In Den Haag zouden ze meer oog moeten hebben voor wat er in de periferie van de grensstreek gebeurt, door het gebied aantrekkelijker te maken voor hoogwaardig werk. Tot 2008 werden bedrijven door onder meer lagere grondprijzen naar Emmen gelokt, maar sinds het uitbreken van de crisis zijn er bijna geen nieuwe bijgekomen. Stimuleringsbeleid ontbreekt”, stelt de PvdA'er.

De bevolkingskrimp hakt er de komende decennia stevig in voor het voortgezet onderwijs. In de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Westerveld en De Wolden kelderen tot 2032 de leerlingenaantallen met 30 procent of meer. Dat gaat doorwerken op de arbeidsmarkt. En er is al een schaarste voor wat betreft technisch personeel op mbo-niveau. Evenhuis: „Jonge aanwas is er bijna niet, terwijl er de komende 10 jaar in Emmen rond 1000 mensen nodig zijn. Zo'n 20 tot 25 bedrijven hebben daarom de handen ineengeslagen en met subsidie van gemeente en provincie een bedrijfsvakopleiding techniek op poten gezet.”

Wat helpt is dat veel mbo'ers hun geboorteregio trouw blijven. Turenhout: „De meeste jongeren voelen zich verbonden met hun regio en dorp en stichten een gezin.” Academisch opgeleiden die krimpregio's versterken, kom je vooral tegen in de zorg (tand- en huisartsen, specialisten), op gemeentehuizen of bij onderwijsinstellingen. Maar Turenhout ziet genoeg kansen voor hoog-

waardige werkgelegenheid in andere sectoren. „Denk aan duurzame energie, healthy ageing, toerisme of natuurintensieve landbouw.”

Een goede breedbandverbinding of verkorte reistijd naar de Randstad kan er aan bijdragen dat hoger opgeleiden hier blijven wonen, zegt ze. „Er is een trend dat forensen over langere afstand reizen. Dat zijn bijna allemaal hoger opgeleiden.”

Het debat

Onder de noemer 'Drenthe, toon ambitie' houdt *Dagblad van het Noorden* op woensdag 6 maart een verkiezingsdebat in DNK in Assen. Dat gebeurt in samenwerking met Zorgbelang Drenthe, CMO Stamm, de Stichting Kunst & Cultuur en DNK. Het debat begint om 20.00 uur; de inloop is vanaf 19.30 uur. Onder leiding van DvhN-journalist Leonie Sinnema gaan de lijsttrekkers in debat over thema's als zorg, cultuur en het Drentse imago. Columnist Rosa Timmer zoekt interactie via sociale media en een liveblog.